

Beleidsregels plaatsing zonnepanelen op monumenten, cultuurhistorisch waardevolle en beeldbepalende panden Laarbeek 2022

Besluit van: Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Laarbeek tot vaststelling van beleidsregels: Beleidsregels plaatsing zonnepanelen op monumenten, cultuurhistorisch waardevolle en beeldbepalende panden Laarbeek 2022 gelet op artikel 4:81 Algemene wet bestuursrecht, de Woningwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Welstandsnota 2012 van de gemeente Laarbeek.

gelezen het voorstel van 8 maart 2022;

overwegende dat,

Het gewenst is om een beleidsregels vast te stellen omtrent zonnepanelen op monumenten, cultuurhistorisch waardevolle en beeldbepalende panden,

omdat verduurzaming van monumenten, cultuurhistorisch waardevolle en beeldbepalende panden een speerpunt is in het nieuwe erfgoedbeleid 2021-2026 en de gemeente aan zet is om kaders hiervoor te bepalen.

Gelet op de artikelen 4:81, eerste lid, 4:83 en 1:3, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht; de Woningwet, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht en de Welstandsnota 2012,

de concept beleidsregels plaatsing zonnepanelen op monumenten, cultuurhistorisch waardevolle en beeldbepalende panden Laarbeek ter inzage hebben gelegen in 2021.

Besluit vast te stellen de volgende beleidsregels:

Beleidsregels plaatsing zonnepanelen op monumenten, cultuurhistorisch waardevolle en beeldbepalende panden Laarbeek 2022

Inleiding

Iedereen kan tegenwoordig zijn steentje bijdragen aan het opwekken van groene energie. Met behulp van zonnepanelen kan een gebouw vrij gemakkelijk van eigen energie voorzien worden. Daarom willen ook steeds meer eigenaren en gebruikers van monumenten, beeldbepalende of cultuurhistorisch waardevolle panden hun pand voorzien van zonnepanelen of zonnecollectoren. Dit zijn meestal oudere gebouwen waar de inpassing van zonnepanelen om maatwerk vraagt. Zichtbaarheid, visuele verstoring en omkeerbaarheid van de ingrepen zijn aspecten die meespelen.

In de Welstandsnota 2012 staan specifieke toetsingscriteria voor Rijksmonumenten, gemeentelijke monumenten en beeldbepalende panden onder 5.2 Objecten van de Deelgebieden nota. Hierin is geen nadere uitwerking voor het plaatsen van zonnepanelen en zonnecollectoren meegenomen.

Met behulp van de beleidsregels plaatsing zonnepanelen op monumenten, cultuurhistorisch waardevolle en beeldbepalende panden wordt dit ondervangen. De zonnepanelen en zonnecollectoren hebben immers een wezenlijke invloed op de karakteristiek en uitstraling van een pand.

Hieronder worden de beleidsregels per categorie nader toegelicht.

Rijksmonumenten

Voor het plaatsen van zonnepanelen of zonnecollectoren op een rijksmonument is altijd een omgevingsvergunning nodig, ongeacht de locatie op het gebouw. Gemeente Laarbeek volgt hierin de vigerende Advieslijn zonnepanelen rijksmonumenten van RCE.

Gemeentelijke monumenten

Voor het plaatsen van zonnepanelen of zonnecollectoren op een gemeentelijk monument is altijd een omgevingsvergunning nodig, ongeacht de locatie op het gebouw.

Voorkeurslocaties: plat dak, achterdakvlak of bijgebouw. De beste plek is daar waar ze het beeld zo min mogelijk verstoren.

1. Panelen of collectoren worden op een plat dak geplaatst.
2. Panelen worden op bijgebouwen zonder monumentale waarde geplaatst.
3. Panelen worden op het achterdakvlak geplaatst, voor zover dit geen zichtzijde is. Wanneer de oorspronkelijke pannensoort niet meer aanwezig is op het gebouw en er een dakrenovatie plaatsvindt, kan er gebruik gemaakt worden van dakpannen met geïntegreerde zonnecellen. De dakpannen moeten qua vorm en kleur aansluiten bij de andere dakpannen op het monument.

Indien bovenstaande voorkeurslocaties geen mogelijkheden bieden, kan de gemeente afwegen om zonnepanelen of collectoren op de zichtzijdes mogelijk te maken.

Hierbij dient minimaal aan de volgende voorwaarden voldaan te worden:

1. De kleurstelling van de panelen dient passend te zijn bij het materiaal van de dakbedekking.
2. Bij de plaatsing van de zonnecollectoren is een goede rangschikking/ ordening van belang.
3. De plaatsing moet omkeerbaar (reversibel) zijn, dus als los element worden toegevoegd op het dak, met behoud van de (oorspronkelijke) dakbedekking en zonder dat schade aan het materiaal wordt aangebracht.
4. De initiatiefnemer legt een plan voor hoe hij de visuele verstoring beperkt. Dit geldt ook voor kabels en leidingen.
5. Wanneer de oorspronkelijke pannensoort niet meer aanwezig is op het gebouw en er een dakrenovatie plaatsvindt, kan gebruik gemaakt worden van dakpannen met geïntegreerde zonnecellen. De dakpannen moeten qua vorm en kleur aansluiten bij de andere dakpannen op het monument.

Uitzonderingen waaraan bij voorbaat geen medewerking wordt verleend:

1. Het plaatsen van zonnepanelen op daken van bijzondere materialen of met bijzondere vorm zoals ronde, veelhoekige, spitse, bolle en holle vormen.
2. Zonnepanelen in/op rieten dak. De visuele verstoring is dermate groot, dat dit niet wenselijk is.

Beeldbepalende panden en cultuurhistorisch waardevolle panden

Voor het plaatsen van zonnepanelen of zonnecollectoren op een beeldbepalend pand of cultuurhistorisch waardevol pand is alleen een omgevingsvergunning nodig als de panelen of collectoren op een zichtzijde worden geplaatst. Met een zichtzijdes worden de zijdes bedoeld die vanaf de straatkant zichtbaar zijn. Meestal zijn dit de voorzijde en twee zijkanten.

Onderstaande locaties hebben de voorkeur. Hiervoor is geen vergunning nodig.

1. Panelen of collectoren worden op een plat dak of de achterdakvlak geplaatst, voor zover dit geen zichtzijdes zijn.
2. Panelen worden op bijgebouwen zonder beeldbepalende waarde geplaatst.

Indien bovenstaande voorkeurslocaties geen mogelijkheden bieden, kan de gemeente afwegen om zonnepanelen of collectoren op de zichtzijdes mogelijk te maken.

Hierbij dient minimaal aan de volgende voorwaarden voldaan te worden:

1. De kleurstelling van de panelen dient passend te zijn bij het materiaal van de dakbedekking.
2. Bij de plaatsing van de zonnecollectoren is een goede rangschikking/ ordening van belang.
3. De initiatiefnemer legt een plan voor hoe hij de visuele verstoring beperkt. Dit geldt ook voor kabels en leidingen.
4. De plaatsing moet omkeerbaar (reversibel) zijn, dus als los element worden toegevoegd op het dak, met behoud van de (oorspronkelijke) dakbedekking en zonder dat schade aan het materiaal wordt aangebracht.
5. Wanneer de oorspronkelijke pannensoort niet meer aanwezig is op het gebouw en er een dakrenovatie plaatsvindt, kan er gebruik gemaakt worden van dakpannen met geïntegreerde zonnecellen. Ook kunnen de panelen verzonken gelegd worden tussen de pannen of dakbedekking, als dit minder visuele verstoring geeft dan panelen op de pannen.

Uitzonderingen waaraan bij voorbaat geen medewerking wordt verleend. Dit betreft het plaatsen van zonnepanelen en collectoren op de zichtzijdes:

1. Het plaatsen van zonnepanelen op daken van bijzondere materialen of met een bijzondere vorm zoals ronde, veelhoekige, spitse, bolle en holle vormen.
2. Zonnepanelen in/op rieten dak. De visuele en fysieke verstoring is dermate groot, dat dit niet wenselijk is.

Aldus vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Laarbeek. In de vergadering van: 8 maart 2022

Het college van burgemeester en wethouders,

gemeentesecretaris
J.W.M. van de Ven

burgemeester
FL.J. van der Meijden

Bijlage: Referentiebeelden

Voorbeeld gekleurde zonnepanelen op pannendak.

Bron: groene gids zonne-energie op uw monument, RCE juni 2020.

Voorbeeld zonnepanelen op bijgebouw:

Bron: groene gids zonne-energie op uw monument, RCE juni 2020.